Úvod do kryptografie

- Definice: Kryptografie je věda o šifrování dat, která umožňuje jejich ochranu před neoprávněným přístupem.
- **Historie:** První formy kryptografie sahají až do starověkého Egypta, Řecka a Říma (např. Caesarova šifra).
- Cíl: Zajistit důvěrnost, integritu, autentizaci a nepopiratelnost informací.
- Příklady použití: Šifrování e-mailů, bankovních transakcí, bezpečné přihlašování.

Hlavní principy kryptografie

- **Šifrování a dešifrování:** Transformace původní zprávy (plaintext) na šifrovanou podobu (ciphertext) a zpět pomocí klíče.
- Druhy šifrování:
 - Symetrické: Používá stejný klíč pro šifrování i dešifrování (např. AES).
 - Asymetrické: Používá veřejný a soukromý klíč (např. RSA).
- Význam: Kryptografie chrání data i během přenosu.

Co je steganografie?

- Definice: Umění a věda o skrývání existence zprávy uvnitř jiných dat.
- Hlavní cíl: Skrýt skutečnost, že nějaká komunikace probíhá.
- Metody: Skrytí zprávy do obrázků, zvukových nebo video souborů.
- **Příklad:** Skrytí tajného textu v nejméně významných bitech obrázku (LSB steganografie).
- Rozdíl od kryptografie: Steganografie se snaží ukrýt existenci zprávy, zatímco kryptografie ukrývá pouze obsah zprávy.

Co je obfuskace?

- **Definice:** Technika záměrného zkomplikování dat nebo kódu, aby byly obtížně pochopitelné.
- Hlavní cíl: Ztížit analýzu nebo reverzní inženýrství dat/kódu.
- Použití: Ochrana softwarového kódu, zamaskování citlivých dat.
- Příklad: Nahrazení srozumitelného zdrojového kódu za obtížně čitelný, ale stále funkční.
- Rozdíl od kryptografie a steganografie: Obfuskace nezakrývá existenci dat, ale činí jejich interpretaci složitou.

Rozdíly mezi kryptografií, steganografií a obfuskací

Aspekt	Kryptografie	Steganografie	Obfuskace
Hlavní cíl	Skrýt obsah zprávy	Skrýt existenci zprávy	Ztížit pochopení zprávy
Viditelnost	Data jsou šifrovaná a viditelná	Data jsou ukryta v nosiči	Data jsou viditelná, ale nesrozumitelná
Použití	Šifrované komunikace	Skrytá komunikace	Ochrana kódu, maskování dat

Praktické příklady použití

1. Kryptografie:

- Šifrování souborů pomocí AES.
- Použití asymetrických klíčů pro zabezpečenou výměnu dat (TLS).

2. Steganografie:

- Skrytí tajné zprávy v obrázku pomocí LSB.
- Digitální vodotisky k ochraně autorských práv.

3. Obfuskace:

- Zkomplikování kódu softwaru proti reverznímu inženýrství.
- Maskování citlivých dat v testovacích prostředích.

Kombinace technik pro vyšší bezpečnost

Společné použití:

- Kryptografie a steganografie: Zpráva je šifrována a následně skryta pomocí steganografie, což zvyšuje její bezpečnost.
- Kryptografie a obfuskace: Šifrovaný kód je dále obfuskován, aby bylo obtížné jej analyzovat.

Výhody kombinace:

- Zajišťuje více vrstev ochrany.
- Snižuje riziko odhalení nebo zneužití informací.

Závěr

- Kryptografie, steganografie a obfuskace jsou klíčové techniky ochrany dat.
- Každá má jiný cíl:
 - Kryptografie: Chrání obsah.
 - Steganografie: Skrývá existenci.
 - Obfuskace: Ztěžuje pochopení.
- Kombinace těchto technik poskytuje robustní zabezpečení moderních datových systémů.

Úvod do steganografie

• **Definice**: Skrytí zpráv nebo informací v jiných médiích tak, aby jejich existence nebyla zjevná.

• Historie:

- Starověk: skryté zprávy na voskových tabulkách
- Moderní doba: digitální steganografie

Steganografie vs kryptografie:

- Kryptografie chrání obsah zprávy.
- Steganografie skrývá existenci zprávy.

Princip steganografie

- Nosné médium (Carrier): Soubor, do kterého je zpráva skryta (např. obrázek, zvuk).
- Skrytá zpráva (Payload): Informace, které chcete ukrýt.
- Stego-médium: Výsledek, který obsahuje skrytou zprávu.
- Stego-klíč: Klíč pro vložení/extrakci zprávy.

Typy médií používaných ve steganografii

- Obrázky: Formáty PNG, JPEG
- Zvukové soubory: MP3, WAV
- Video soubory
- **Texty**: Skrytí zpráv v mezerách nebo formátování
- Síťová data: Manipulace s pakety

Techniky steganografie

- LSB (Least Significant Bit): Nahrazování nejméně významných bitů.
- Maskování a filtrování: Použití vizuálních efektů (např. průhlednost).
- Skrytí v redundanci: Využití nevyužitých částí dat.
- Kombinace se šifrováním: Šifrování zprávy před jejím vložením.

Praktické příklady

- 1. Skrytí textu v obrázku
 - Manipulace bitů pixelů.
- 2. Skrývání dat v audiu
 - Vkládání do zvukových vzorů.
- 3. Použití nástrojů:
 - Steghide
 - OpenPuff

Výhody steganografie

- Skrytí samotné existence komunikace.
- Nízká detekovatelnost.
- Lze kombinovat s kryptografií pro větší bezpečnost.

Nevýhody a omezení

- Kapacita: Omezené množství dat, která lze skrýt.
- Náchylnost na destrukci: Ztráta dat při úpravách (komprese, změna formátu).
- Robustnost: Nutnost odolnosti proti manipulaci.

Steganalýza

- **Definice**: Proces odhalení skrytých informací.
- Metody detekce:
 - Histogramová analýza.
 - Statistické modely.
- Nástroje pro detekci: Např. stegdetect.

Aplikace steganografie

- Bezpečnostní a vojenské účely.
- Ochrana autorských práv: Digitální vodoznaky.
- Skrytá komunikace v restriktivních režimech.
- Kyberkriminalita: Zneužití v malware.

Závěr

- Shrnutí:
 - Steganografie je užitečná i riziková.
 - Kombinace se šifrováním zvyšuje bezpečnost.
- Budoucnost:
 - Nové techniky a ochranné mechanismy.
- Diskuze: Otázky a odpovědi.